

OSKAR WYSOCKI
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Poznaniu

SYSTEM PRZEPEŁYWU I GROMADZENIA INFORMACJI Z ZAKRESU PRODUKCJI ROŚLINNEJ

W odpowiedzi na potrzeby doradztwa rolniczego, w ramach projektu INTERREG IIIC – Farmer, powstały narzędzia komputerowe i internetowe wspomagające podejmowanie decyzji w gospodarstwach rolnych, tworzące elektroniczny system przepływu i gromadzenia informacji z zakresu produkcji roślinnej. Projekt realizowano w okresie od marca 2006 roku do czerwca 2007 roku na terenie województwa mazowieckiego. Wykonawcą projektu było Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Celem prac prowadzonych w ramach projektu było przeprowadzenie analiz związanych z funkcjonowaniem i wykorzystaniem rolniczych programów komputerowych, baz danych i portali internetowych, a następnie zintegrowanie działań i udostępnienie projektu na portalu rolniczym www.agroportal.agro.pl.

Wypracowane wyniki projektu zostały sprawdzone w trakcie programu pilotażowego kończącego projekt. Program pilotażowy został wdrożony w 22 gospodarstwach rolnych na terenie województwa mazowieckiego (powiat płoński i ciechanowski) i realizowany był w okresie od marca do maja 2007 roku. W pilotażu uczestniczyło 6 doradców z MODR w Poświętnym, którzy zostali przeszkoleni z zakresu obsługi oprogramowania wspomagającego podejmowanie decyzji w gospodarstwach rolnych. W trakcie pilotażu za pomocą programu komputerowego były zbierane dane identyfikacyjne rolnika, informacje dotyczące działek ewidencyjnych i rolnych, dane dotyczące zabiegów na działce rolnej, w szczególności związanych z nawożeniem, ochroną roślin, siewem oraz kosztami produkcji. Dane zebrane w gospodarstwach rolnych zostały przesłane do Centralnej Bazy Danych, na podstawie których za pomocą modułu raportującego wygenerowano raporty pozwalające na ich porównanie i analizę. System przepływu i gromadzenia danych o produkcji roślinnej w gospodarstwach rolnych został pozytywnie

zweryfikowany i stanowi obecnie podstawę do dalszego rozwoju bazy danych dla potrzeb rolników i doradców.

Cały system wspomagający zarządzanie gospodarstwem rolnym jest narzędziem pracy dla doradców, jak i rolników oraz innych użytkowników związanych z rolnictwem. W systemie znajduje się:

- **Bitfarm** - komputerowy program do zarządzania gospodarstwem rolnym;
- **Centralna Baza Danych** – magazyn danych ewidencyjnych i rejestrowych;
- **Agroportal** - portal rolniczy integrujący szereg narzędzi internetowych.

Zadaniem programu **Bitfarma** jest przede wszystkim ewidencjonowanie zdarzeń w gospodarstwie rolnym (źródło informacji), ale także wspomaganie procesu podejmowania decyzji w zakresie doboru odmian roślin uprawnych, planowania nawożenia i zaleceń co do ochrony roślin (więcej informacji na stronie www.bitfarma.pl).

Jednym z ważniejszych rozwiązań tego systemu jest **Centralna Baza Danych** zaprojektowana w celu gromadzenia danych ewidencyjnych (technologicznych i ekonomicznych), dostarczanych bezpośrednio z gospodarstwa rolnego za pomocą programu komputerowego **Bitfarma** oraz danych dostarczanych z instytutów naukowych (np. dane o środkach ochrony roślin z Instytutu Ochrony Roślin).

Charakterystyczną cechą utworzonego **Agroportalu** jest zgromadzenie w jednym miejscu dostępu do różnorodnych usług, takich jak: serwisy informacyjne, przeglądarki baz danych, kalkulatory, modele pogodowe oraz moduły raportujące.

Jednym z ciekawszych serwisów dostępnych na stronie **Agroportalu** jest interfejs **Centralnej Bazy Danych** (moduł raportujący). Interfejs zawiera dostępne narzędzia, za pomocą których można uzyskać dane produkcyjne konkretnej rośliny uprawnej z konkretnego regionu geograficznego. Dodatkowo każdy użytkownik programu **Bitfarma**, który wyrazi zgodę na transfer swoich danych do **Centralnej Bazy Danych**, ma możliwość podglądu (zestawienia) swoich wyników produkcyjnych na tle średniej statystycznej grupy rolników o podobnych warunkach produkcji, dla danego rodzaju uprawy, odmian, typów produkcji, lokalizacji i lat. W celu porównania wyników produkcyjnych z innymi gospodarstwami, ma również możliwość oceny wpływ warunków uprawy, tj. nawożenia, siewu i ochrony roślin, na wysokość lub jakość plonu. Moduł pozwoli także porównać bieżące wskaźniki z wartościami z lat ubiegłych. Dostęp do interfejsu odbywa się po wcześniejszym zarejestrowaniu i zalogowaniu do systemu. Raporty, generowane za pomocą Interfejsu **Centralnej Bazy Danych**, prezentowane są w postaci tabelarycznych zestawień danych.

Celem projektu było stworzenie jednolitego systemu informacyjnego oraz lepszego dostępu do informacji dla doradców, rolników, przedsiębiorców oraz pozostałych użytkowników związanych z rolnictwem. Pierwszy krok został wykonany. System jest wdrażany w całym kraju. We wszystkich ośrodkach doradztwa rolni-

czego zostało przeszkolonych po dwóch doradców, którzy po otrzymaniu licencji programu Bitfarma podjęli współpracę z rolnikami. System jest obecnie wdrażany na terenie działalności Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu. Na początku przyszłego roku rozpoczną się prace w kolejnym ośrodku doradztwa rolniczego - w Częstochowie.

Kierunki prac związane z dalszym wdrażaniem i rozwojem systemu są zbieżne z realizowanym obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich projektem, w ramach współpracy bliźniaczej, PL2006IBAG01 - pod nazwą: „Zintegrowany system doradztwa rolniczego”, którego celem jest ujednoczenie i zintegrowanie systemu doradztwa rolniczego w Polsce.